

Oponent diplomové práce: PhDr. Zdeněk Křivánek, CSc.

Diplomová práce Martiny Baštové (studium učitelství 1.st.ZŠ - kombinované studium) s názvem "Diagnostika žáků s výukovými obtížemi na 1.st.ZŠ" upozorňuje na nutnost včasného podchycení výukových obtíží již na začátku školní docházky. Autorka považuje za vhodnou dobu pro tento diagnostický krok konec 1.ročníku základní školy.

V teoretické části autorka prokázala výbornou orientovanost v současných pohledech na příčiny výukových obtíží. Pouze doporučuji, aby autorka při obhajobě naznačila blíže možnou oblast příčin výukových obtíží, které mají sociální původ.

Teoretická i empirická část práce se zaměřuje hlavně na problematiku dyslexie.

Autorka využívá hromadné šetření (57 dětí) i metodu kazuistiky (podrobné sledování chlapce z 1. ročníku s výukovými obtížemi).

Ke zkoušce zrakového rozlišování byla použita metodika podle Michalové (z její práce "Shody a rozdíly", zkouška vychází z Edfeldta; Michalová 1998). Pro diagnostiku sluchového vnímání byl použit postup podle Matějčkovy zkoušky sluchové analýzy a syntézy.

Hodnoty různých výkonových úrovní jsou zpracovány pečlivě. Bylo je ovšem možno doplnit aritmetickými průměry. Na nich bylo možno lépe posoudit rozdíly ve výkonech chlapců a dívek.

Ke zjišťování úrovně čtení vybrala autorka text, který mohl být pro žáky zajímavý a odpovídal svou náročností článkům u učebnici čtení pro konec 1.ročníku.

Doporučuji, aby autorka při obhajobě práce vysvětlila, z čeho vycházela při určování limitních výkonů pro různé výkonové úrovně (podprůměr, průměr a nadprůměr).

Lze ocenit, že autorka ověřovala a vyhodnocovala rozdíly mezi výkony chlapců a dívek.

Podrobné kazuistické šetření u jednoho chlapce vypracovala autorka s velkou pečlivostí. Kromě dalších možných příčin eventuální poruchy učení se ukázal jako důležitý hereditární faktor. Mezi dílčími poznatky, které se ukázaly při dané případové analýze, bylo možno konstatovat i rozpor ve výkonech v různých oblastech motoriky a ukázala se i horší rozvinutost mluvené řeči, což nevylučuje lehkou mozkovou dysfunkci. Kazuistika má rovněž charakter akčního výzkumu, v němž autorka významně pomáhá žákovi s výukovými obtížemi.

Předložená práce splnila svůj úkol. Hypotézy byly ověřeny adekvátním způsobem a kriticky byl vyhodnocen výsledek tohoto ověření.

V Praze dne 1.12.2005

PhDr. Zdeněk Křivánek, CSc.

.....
oponent diplomové práce